

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 97/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. februára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Ing. Karolom Kocsisom, advokátska kancelária, Sobieskeho 56, Štúrovo, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er 694/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er 694/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti predovšetkým vyplynulo:

„... 1. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ]... je v spore vedenom na Okresnom súde v Nových Zámkoch vo veci exekučného konania spisovej značky číslo 15Er/694/2013, v ktorej sťažovateľ vystupuje ako povinný. Vo veci exekúcie oprávnenej [REDAKOVANÉ]... bol podaný návrh na výkon exekúcie na vymoženie čiastky 2819, € až dňa 3. júna 2013 podaný návrh na exekúciu rozsudku Okresného súdu v Nových Zámkoch vydaného pod číslom konania 16 C/91/2006-51 zo dňa 28.9.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.10.2006. Mám za to, že návrh na výkon exekúcie bol podaný potom čo som si dovoľil podať na Okresnom súde v Nových Zámkoch návrh na zníženie sumy výživného z dôvodu, že som bol dlhodobo nemocný a nemal som žiadne príjmy. Následne som sa domáhal i zrušenie vyživovacej povinnosti na dvadsaťročnú dcéru. Vec bola prejednávaná na Okresnom súde v Nových Zámkoch pod spisovou značkou 7P/407/2012. Návrh som si dovoľil podať z dôvodu, že oprávnená síce poberala výživné ale neplnila si študijné povinnosti a preto i maturitu ukončila o rok neskôr než mala. Ani na Slovenskej technickej univerzite nevenovala štúdiu náležitú pozornosť a z dôvodu, že neplnila študijné povinnosti, nemohla pokračovať v ďalšom štúdiu a preto nepostúpila do druhého ročníku. Následne sa prihlásila na iný odbor štúdia na Slovenskej technickej univerzite, ale ani tu nevenovala štúdiu náležitú pozornosť a z dôvodu, že neplnila študijné povinnosti, a preto nemohla pokračovať v štúdiu v ďalšom semestri ďalšom štúdiu. Napriek tomu som súhlasil s tým, by moja vyživovacia povinnosť skončila až právoplatnosťou rozsudku a nie odo dňa podania návrhu v roku 2012. Ďalším dôvodom podania návrhu na výkon exekúcie bol návrh na zapretie otcovstva k oprávnenej, ktorý som podal z dôvodu, že spolu so svojou matkou zaútočili na mňa a ja som utrpel zranenia a bol som presvedčený, že človek, ktorý sa mohol dopustiť takéhoto konania nemôže byť mojou dcérou.

... Dňa 6. júna 2013 súdna exekútorka podala na Okresný súd v Nových Zámkoch žiadosť o poverenie na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej [REDAKOVANÉ] proti povinnému [REDAKOVANÉ].

... Na základe poverenia na vykonanie exekúcie číslo 5404*114264, spisovej značky 15Er/694/2013 zo dňa 22.10.2013 udeleného Okresným súdom v Nových Zámkoch exekútorka vydala dňa 18. decembra 2013 rozhodnutie na vymoženie dlžného výživného za

obdobie od 01.11.2006 do 31.05.2013 vo výške 2 983,23 € a zaslala ho na adresu oprávnenej a jej matky, namiesto toho, aby ho zaslala na moju adresu. Rozhodnutie bolo zaslané na adresu oprávnenej napriek tomu, že plnoletá oprávnená mala vedomosť o tom, že od rozvodu manželstva som bol z ich trvalého bydliska vyhodенý dňa 31. októbra 2006 a od 5. februára 2007 som trvalo prihlásený na adresu [REDACTED].

... Proti rozhodnutiam exekútorky, ktorá na základe poverenia na vykonanie exekúcie číslo 5404*114264, sp.zn. 15Er/694/2013 zo dňa 22.10.2013 udeleného Okresným súdom v Nových Zámkoch vydala po zahájení exekučného konania povinný obdržal dňa 3. januára 2014 a ihneď proti nim podal písomné a odôvodnené námietky, ktoré exekútorka prevzala dňa 10. januára 2014...

Vyšší súdny úradník Okresného súdu v Nových Zámkoch o podaných námietkach a o doplnení námietok rozhodol až 16. mája 2014 uznesením číslo konania 15Er/694/2013-106.

... Vyšší súdny úradník Okresného súdu v Nových Zámkoch k rozhodnutiu zo dňa 16. mája 2014 číslo konania 15Er/694/2013-106 pripojil poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenie cestou tunajšieho súdu v 3 vyhotoveniach.

... Sťažovateľ - Povinný proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu v Nových Zámkoch vydaného pod číslom konania 15Er/694/2013-106, zo dňa 16. mája 2014 v určenej lehote dňa 18. júna 2014 podal odvolanie.

... Napriek tomu, že povinný proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu v Nových Zámkoch číslo konania 15Er/694/2013-106, zo dňa 16. mája 2014 včas podal odvolanie, o jeho odvolaní nebolo rozhodnuté...

Sudca Okresného súdu v Nových Zámkoch exekučný spis Okresného súdu v Nových Zámkoch 15Er/694/2013 nepredložil Krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní povinného. Sudca Okresného súdu v Nových Zámkoch exekučný spis Okresného súdu v Nových Zámkoch 15Er/694/2013 predložil Krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní až na základe odvolania oprávnenej zo dňa 21. novembra 2014 proti uznesenie Okresného súdu v Nových Zámkoch 15Er/694/2013-145 zo dňa 8. októbra 2014 ohľadne odkladu exekúcie...

Spis ale Krajskému súdu v Nitre bol doručený až dňa 14. apríla 2015.

... *Krajský súd v Nitre o odvolaní oprávnenej voči uzneseniu Okresného súdu v Nových Zámkoch 15Er/694/2013-145 zo dňa 8. októbra 2014 rozhodol uznesením pod číslom konania 5CoE/64/2015-173 zo dňa 30. novembra 2015, tak že uznesenie Okresného súdu v Nových Zámkoch 15Er/694/2013-145 zo dňa 8. októbra 2014 zrušil. Spis Okresného súdu v Nových Zámkoch 15Er/694/2013 z Krajského súdu v Nitre bol Okresnému súdu v Nových Zámkoch vrátený dňa 11. februára 2016*

... *Nakoľko vo veci sa dlhodobo nekonalo, tak povinný sa listom zo dňa 4. novembra 2016 obrátil na predsedu Okresného súdu v Nových Zámkoch so sťažnosťou, lebo zo spisu spisovej značky 15 Er/694/2013 som tiež zistil, že na strane 170 sa predkladacia úprava sudkyne Mgr. Anny Križanovej, zo dňa 16. marca 2015, ktorou kancelária predložila spis 15 Er/694/2013 Krajskému súdu v Nitre na rozhodnutie, v dôsledku odvolania oprávnenej a, že spis Krajský súd v Nitre prevzal dňa 14. apríla 2015 a bolo mu pridelené číslo 5 CoE/64/2015. Z uvedeného je zrejmé, že odvolanie povinného zo dňa 18. júna 2014 doručené Okresnému súdu v Nových Zámkoch, sa doteraz nestalo predmetom záujmu a do 3. novembra 2016 súd nepostupoval, tak ako tomu bolo v prípade odkladu exekúcie a doteraz spis s odvolaním povinného nepredložil Krajskému súdu na rozhodnutie.*

... *Predseda súdu na sťažnosť reagoval listom Spr 15141/2016, zo dňa 6. decembra 2016, v ktorom uviedol, že*

Na základe Vašej sťažnosti doručenej tunajšiemu súdu dňa 07.11.2016 na postup súdu a prietahy v exekučnom konaní 15Er/694/2013 som z predmetného spisu zistil nasledovné:

V predmetnej exekučnej veci súd, uznesením 15Er/694/2013-106 zo dňa 16.05.2014, rozhodol tak, že Vami podané námietky zamietol, okrem toho návrh v časti zročného výživného zastavil, zároveň zrušil výrok o predbežných trovách exekúcie a námietku proti súdnemu exekútorovi zamietol. Uvedené rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník poverený vykonávaním úkonov v tejto exekučnej veci. Voči uvedenému rozhodnutiu ste doručil dňa 18.06.2014 odvolanie. Zároveň tým istým dňom ste doručil do spisu odklad exekúcie do doby rozhodnutia o zapretí otcovstva vedeného pod spisovou značkou 10C/152/2013. O tomto Vašom podaní súčasne s tým, že boli vykonávané úkony spojené s doručovaním podaného odvolania súd rozhodol uznesením 15Er/694/2013-145 zo dňa 08.10.2014 tak, že povolil odklad exekúcie do právoplatného skončenia konania vo veciach 7P/407/2012 a

10C/152/2013. Voči uvedenému uzneseniu podala oprávnená odvolanie v dôsledku čoho bol spis na základe úpravy zo dňa 16.03.2015 predložený na Krajský súd Nitra, ktorý uznesením 5CoE/64/2015-173 zo dňa 30.11.2015 rozhodol tak, že napadnuté uznesenie, ktorým bol povolený odklad exekúcie zrušil a spis vrátil tunajšiemu súdu 11.02.2016. Následne boli zadovážené do spisu právoplatné rozhodnutia zo spisov 7P/407/2012 a 10C/152/2013 s tým, že uznesením 15Er/694/2013-197 zo dňa 05.12.2016 konajúca sudkyňa na základe Vami podaného odvolania voči uzneseniu 15Er/694/2013-106, o ktorom rozhodol vyšší súdny úradník rozhodla tak, že námietky proti exekúcii zamietla, okrem toho návrh v časti zročného výživného ako aj v časti bežného výživného zastavila tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a okrem toho zamietla vznesenú námietku premlčania. Uznesenie 15Er/694/2013-197 bolo zo súdu expedované dňa 06.12.2016.

... Vychádzajúc z vyššie uvedeného napriek tomu, že v uvedenej veci došlo k časovým posunom v jej vybavení, vzhľadom na to, že po vrátení spisu dňom 11.02.2016 sa o Vami podanom odvolaní proti uzneseniu 15Er/694/2013-106 rozhodlo až dňa 05.12.2016. K uvedenému pochybeniu súdu došlo výlučne z objektívnych dôvodov s ohľadom na veľkú zaťaženosť súdu - na neustále sa zvyšujúci nápad vecí C, Er, ich rozsiahlosť a právnu náročnosť pri nemeňiacom sa počte sudcov, vyšších súdnych úradníkov a asistentov vybavujúcich túto agendu. Z týchto dôvodov považujem Vašu sťažnosť za čiastočne opodstatnenú, za zistené pochybenie sa Vám týmto ospravedlňujem. Súdni zamestnanci, ktorí sú poverení vykonávaním úkonov v predmetnej veci boli dôrazne upozornení, aby všetky nasledujúce úkony boli z ich strany vykonávané bezodkladne...

Súčasne s listom predsedu súdu povinný až dňa 9. decembra 2016 obdržal i uznesenie Okresného súdu v Nových Zámkoch vydaného pod číslom konania 15Er/694/2013-197 zo dňa 5. decembra 2016. Napriek tomu, že spis sa z Krajského súdu v Nitre vrátil už 11. februára 2016, sudkyňa vyhotovením rozhodnutia o odvolaní povinného zo dňa 18. júna 2014, počkala aby mohla rozhodnúť už podľa zákona číslo 160/2015 Z.z., o civilnom sporovom poriadku. Keďže do tej doby bezdôvodne nerozhodla o námietkach povinného a o jeho odvolaní, ktoré podal proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky 15Er/694/2013-106 zo dňa 15. mája 2014.

... S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že od podania odvolania proti uzneseniu Okresného súdu v Nových Zámkoch 15Er/694/2013-106, zo dňa 16. mája 2014, teda od

18. júna 2014 do vydania rozhodnutia Okresného súdu v Nových Zámkoch 15Er/694/2013-197, zo dňa 5. decembra 2016 bolo rozhodnuté až po dlhotrvajúcich prieťahoch, teda až po dva a pol rokoch a to až potom, čo povinný podal sťažnosť predsedovi Okresného súdu v Nových Zámkoch, pritom súd sa nezaoberal v spise uloženými dôkazmi, a pokiaľ áno, tak ich nesprávne hodnotil, lebo k iným záverom súd dospel v rozhodnutí 15Er/694/2013-106, zo dňa 16. mája 2014 a v rozhodnutí 15Er/694/2013-197, zo dňa 5. decembra 2016. V oboch prípadoch bolo spoločné, že súd mal za to, že súd dospel k záveru, že vznesená námietka premlčania povinným podľa § 77 ods. 2, Zákona o rodine nie je dôvodná, a pritom nebral v úvahu ustanovenie citované ustanovenie zákona.

... Proti rozhodnutiu Okresného súdu v Nových Zámkoch vydaného pod číslom konania 15Er/694/2013-197, zo dňa 5. decembra 2016 povinný podal dňa 22. decembra 2016 odvolanie na Krajský súd v Nitre a navrhol, aby Krajský súd v Nitre ako odvolací súd rozhodol o tom, že uznesenie Okresného súdu v Nových Zámkoch 15Er/694/2013-197 zo dňa 5. decembra 2016 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu v Nových Zámkoch, ktorý by z výkonu exekúcie vylúčil premlčané opakujúce sa dávky výživného a znovu rozhodol o výške čiastky, ktorá podlieha exekúcii a vo zvyšku exekúciu zastavil.

... Z priebehu konania je zrejmé, že síce vo veci boli vykonávané nejaké úkony ale napriek tomu vyššia súdna úradníčka a ani sudkyňa sa odvolaniu povinného voči uzneseniu Okresného súdu v Nových Zámkoch 15Er/694/2013-106 z mája 2014 nevenovali a svojim konaním spôsobili prieťahy a namiesto toho, aby využil právne možnosti, ktoré im dával Občiansky súdny poriadok, neakceptoval návrhy sťažovateľa a tým spôsobili prieťahy konania.

... Poukazujeme na to, že primárnym účelom súdnej ochrany všeobecne je poskytovanie ochrany subjektívnym právam. Táto ochrana musí byť skutočná a spravodlivá. Súdny nesmú rozhodovať o procesných návrhoch účastníkov konania iba formálne alebo formalistický. Musia prihliadnuť nie len na možný priamy procesný následok týchto návrhov, ale aj na ich možné následky na rozhodnutie vo veci samej. Rozhodnutím o procesnom návrhu účastníka konania nie je povolené porušiť pravidlá spravodlivého súdneho konania a vytvoriť taký stav, ktorý bráni vo veci samej vydať spravodlivé rozhodnutie.

... Sťažovateľ [REDAKOVANÉ]... navrhuje Ústavnému súdu Slovenskej republiky aby vo veci samej vyslovil tento nálezh:

1. Základné práva sťažovateľa... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa článku 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom konajúceho sudcu Okresného súdu v Nových Zámkoch v konaní vedenom pod spisovou značkou 15Er/694/2013, bolo porušené, jednak tým, že súd spôsobuje prieťahy vo veci samej.

2. Ústavný súd v zmysle § 56 odsek 4 a 5 zákona číslo 38/1993 Z.z. v znení neskorších zákonov priznáva sťažovateľovi... primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch za spôsobenú ujmu trvajúcimi prieťahmi spôsobenými postupom Okresného súdu v Nových Zámkoch v konaní vedenom na tomto súde pod spisovou značkou 15Er/694/2013, najmenej sumu 10.000,- €, (slovom desaťtisíc eur), ktorú je povinný Okresný súd v Nových Zámkoch zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.

3. Ústavný súd priznáva trovy právneho zastúpenia sťažovateľa... ktoré súvisia so zastupovaním sťažovateľa na Ústavnom súde Slovenskej republiky, právnym zástupcom sťažovateľky JUDr. Ing. Karolom Kocsisom, vo výške 312,34 €.. “

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

4. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

5. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er 694/2013, ku ktorému malo dôjsť tým, že o odvolaní sťažovateľa z 18. júna 2014 rozhodol okresný súd až 5. decembra 2016, teda potom, ako sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na zbytočné prietahy v napadnutom konaní.

6. Bez potreby bližšieho doktrinálneho rozboru označeného ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd pripomína, že „účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu“ (pozri II. ÚS 26/95). Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu sa preto ochrana základného práva vrátane práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak

v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie práva označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) trvalo alebo ešte pretrváva (obdobne IV. ÚS 104/03).

7. Z uvedeného skutkového popisu vyplýva, že okresný súd v čase podania tejto sťažnosti o uvedenom odvolaní sťažovateľa už rozhodol 5. decembra 2016. Možno teda konštatovať, že v čase doručenia tejto sťažnosti ústavnému súdu (23. januára 2017) už zo strany okresného súdu nemohlo dochádzať k porušovaniu označeného základného práva sťažovateľa, pretože okresný súd vykonal všetky do úvahy prichádzajúce úkony smerujúce k vydaniu rozhodnutia o odvolaní sťažovateľa z 18. júna 2014 a k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania ešte pred doručením tejto sťažnosti (obdobne pozri III. ÚS 557/2013 alebo IV. ÚS 104/03).

8. Okrem uvedeného ústavný súd poznamenáva, že z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využil možnosť postupu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a 4. novembra 2016 podal sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní okresného súdu.

Ústavný súd konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa citovaného zákonného ustanovenia zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii a úspešne ho aj využil ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Po podaní uvedenej sťažnosti okresný súd o predmetnom odvolaní sťažovateľa rozhodol 5. decembra 2016 a sťažovateľ nenamietal, že by po tomto období okresný súd nevykonával plynulo úkony smerujúce k odstráneniu jeho právnej neistoty.

9. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2018